

Domáca úloha 1

1. Aký je rozdiel medzi *kurzívou* a *nakloneným písmom* (*italics* vs. *slanted*)?
2. Čo je to *serif*?
3. Čo je to *rez písma*? Uvedte príklad.
4. Čo je to *ligatúra*? Uvedte príklad slova, kde sa ligatúra nehodí.
5. Čo je to *rieka* (v typografii)?
6. Čo je to *vdova* a čo *sirota* (v typografii)?
7. Aký je v $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ u rozdiel medzi `\"` a `\H`?
8. Čo v $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ u robí príkaz `\i` a na čo je to dobré?
9. Ako v $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ u napíšeme
10. Napíšte v $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ u a preložte:
  - le maïs
  - Of hayır! Çalışmıyor işte!
  - öğle yemeği.
  - İçinde ne var?
  - Ah! Fişi tamiyunutmuşum. Teşekkürler.
  - Tôi muôn môt phòng.
11. Napíšte v $\text{L}^{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ u: *TeX Users' Group*, <http://www.tug.org/>.
12. Čo bude $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ považovať za príkazy (názvy makier) v:
`\I'm \exercise3.1\\! \TeX, \LaTeX\ \&c.`
13. Nájdite chyby v nasledujúcom texte (typografické, prípadne pravopisné):

1 Simultánne tlmočenie

Simultánne tlmočenie alebo menej správne simultánny preklad je druh tlmočenia. V skutočne simultánnom tlmočení, tlmočník počúva rečníka, paralelne jeho prejav prekladá a hovorí ho do mikrofónu. V užšom zmysle a veľmi často sa ako simultánne tlmočenie označuje len kabínkové simultánne tlmočenie, teda tlmočenie a elektroakustická sústava, slúžiace v konferenčných sálach na dorozumievanie na medzinárodných zasadaniach. Hovorený prejav sa tu prenáša do

tlmočnickej kabíny a v nej sa ihneď paralelne tlmočí.

2 Pomlčková vojna

Tzv. **pomlčková vojna** je spor o názov Česko-Slovenska, ktorý prebiehal začiatkom roka 1990.

Začiatkom roka 1990 bol oficiálny názov krajiny stále ešte “Československá socialistická republika” (ČSSR). Václav Havel navrhol 23. januára odstránenie slova socialistická z názvu. To sa uskutočnilo v názvoch oboch republík (na Slovensku 1. marca), ale pri názve celého štátu politici (najmä slovenskí) Havlov návrh “Československá republika” odmietli. Na Slovensku návrh pripomínal návrat k už prekonanému centralistickému zriadeniu “Československej republiky” (1918 - 1938 a 1945 - 1968).

Nakoniec sa prijal (dlhý) názov krajiny “Česká a Slovenská Federatívna Republika” (ČSFR). Aj keď “vojna” v názve nie je hodná tohoto sporu, spor poukázal na vážne problémy medzi Čechmi a Slovákmi, ktoré sa týkali identity zdieľanej krajiny a napokon viedli k mierovému rozpadu štátu k 1. januáru 1993.

3 T_EX

T_EX (v bežnom texte TeX) je počítačový program určený na sadzbu dokumentov, ktorý vytvoril profesor Donald Knuth a kompletne ho zdokumentoval v knihách *The T_EXBook* a *T_EX: The program*.

3.1 História

TeX sa vyslovuje [tech], pretože pôvod názvu programu je v gréčtine – $\tau\epsilon\chi$ – posledný znak je písmeno chí. Názov vznikol z prvých troch písmen slova $\tau\epsilon\chi\nu\eta$, v preklade umenie.

Prvá verzia T_EXu bola vytvorená v programovacom jazyku SAIL. Pre ďalšie verzie programu vytvoril jazyk WEB, ktorý integruje dokumentáciu programu a jeho kód v jazyku Pascal.

V roku 1989 uvoľnil Knuth program T_EX 3.0. Od tejto verzie je kód T_EXu zmrazený (feature freeze) a jediné povolené úpravy sú opravy chýb. Zmenil sa tiež spôsob značenia jednotlivých verzí—každá novšia verzia programu T_EX má o jednu cifru čísla π viacej. Aktuálna verzia T_EXu je 3.141592.

3.2 Zaujímavosti

Knuth ponúka za každú chybu objavenú v programe T_EXpeňažnú odmenu, pričom odmena za každú ďalšiu nájdenú chybu je dvojnásobná. Súčasná odmena má hodnotu 32768 amerických dolárov. Zatiaľ žiaden z takýchto šekov nebol preplatený, každý odmenený si ho uchoval ako cennú “relikviu.”

T_EXisti zo slova TeX radi vytvárajú nové slová ako napr. T_EXnik, T_EXnika, T_EXpert, T_EXtúra, T_EXmaster.